

- **Torjunta-ainejäämät**

Kasvinsuojeluaineita käytetään kasvintuotannossa tarkoituksella muun muassa kasvitautien, rikkakasvien ja tuhoeläinten torjuntaan sekä kasvien kasvun säätelyyn. Torjunta-aineet ovat kasvinsuojeluaineiden tehoaineita. Torjunta-ainejäämille on elintarvikkeissa ja rehuissa on kasvinsuojelun tehoaineiden arvioinnin yhteydessä asetettu sallitut enimmäismäärät eli MRL:t (Maximum Residue Level). Valvonnassa keskitytään elintarvikealan toimijan kykyyn hallita torjunta-ainejäämiä omavalvonnassaan.

Torjunta-ainejäämien hallinnan valvontaa tulee tehdä kohteissa, jotka valmistavat, valmistuttavat, pakkaavat, tuovat maahan tai välittävät suuria määriä elintarvikkeita, joissa on riski torjunta-ainejäämien esiintymiselle. Näissä korostuvat erityisesti kasviperäiset elintarvikkeet sekä imeväisille ja lapsille suunnatut elintarvikkeet. Torjunta-ainejäämiä tulisi valvoa näissä kohteissa kerran kolmessa vuodessa. Valvontaa voidaan kuitenkin tehdä missä tahansa kohteessa, jossa on kuvattuja toimintoja sellaisten elintarvikkeiden parissa, joille on asetettu torjunta-aineiden jäämien enimmäismääriä asetuksessa (EY) N:o 396/2005. Erityisesti ne kohteet, joilla on havaittu ongelmia torjunta-ainejäämien riskinhallinnassa esimerkiksi toistuvien RASFF-ilmoitusten tai Tullin tekemien lainsäädännön vastaisten jäämälöydösten myötä, toivotaan tarkastettavan maahantuontimääristä riippumatta.

Vuonna 2023 torjunta-ainejäämiä tarkastettiin yhteensä 26 kohteessa, taulukon x1 mukaisissa toimintaluokissa. Myynti- ja tarjoilupaikeissa tarkastuksia tehdään vain, mikäli kohteet tuovat itse maahan mainittuja elintarvikkeita. Kaikki toimintaluokkien kohteet eivät kuulu torjunta-ainejäämien pakolliseen valvontaan, eikä valvontatietojen rekisteristä ole tällä hetkellä saatavilla tarkempaa tietoa valvottavien kohteiden määrän arvioimiseksi.

Tarkastettujen kohteiden määrä on vuonna 2023 ollut kovin alhainen, jolloin tarkastustiheydystavoitteeseen ei ole päästy.

Taulukko x1. Torjunta-ainejäämien tarkastusten osalta keskeisimmät toimintaluokat, niissä tehdyt tarkastukset ja tarkastuksilla annettujen arvosanojen jakauma vuonna 2023.

Toimintaluokka	Kohteiden määrä kpl	Tarkastetut kohteet kpl	A%	B%	C%	D%
Elintarvikkeiden tarjoilu	30 924	0	0	0	0	0
Elintarvikkeiden myynti	11 987	5	100	0	0	0
Vilja- ja kasvisala	2 229	12	100	0	0	0
Tuonti ja vienti	1 125	7	100	0	0	0
Muu valmistus*	860	5	80	0	20	0
Elintarvikkeiden varastointi ja pakastaminen	751	1	100	0	0	0
Kala-ala	334	2	100	0	0	0
Liha-ala	306	3	100	0	0	0
Maito-ala	105	2	100	0	0	0
Muna-ala	62	0	0	0	0	0

* Kuten kahvin, juomien, makeisten, yhdistelmätuotteiden, ravintolisien, erityisille ryhmille tarkoitettujen elintarvikkeiden ja lisäaineiden valmistus

Tarkastuksilla on annettu yhtä tarkastusta lukuun ottamatta A-arvosanoja. Tarkastusten määrä ja arvosanajakauma on pysynyt samankaltaisena viimeisen viiden vuoden ajan (taulukko x2).

Taulukko x2. Torjunta-ainejäämien osalta tarkastettujen kohteiden määrä ja annettujen arvosanojen jakauma vuosina 2019-2023.

Vuosi	Tarkastetut kohteet kpl	A%	B%	C%	D%
2019	20	100	0	0	0
2020	19	95	0	5	0
2021	19	100	0	0	0
2022	25	100	0	0	0
2023	26	96	0	4	0

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tarkastetuissa yrityksissä torjunta-ainejäämien hallintaan liittyvät asiat ovat kunnossa. Torjunta-ainejäämien tarkastuksia tehdään kuitenkin kovin vähän ja suositeltuun tarkastustiheyteen ei luultavasti ylletty viime vuonna. Valvottavien kohteiden tunnistamiseen sekä toiminnan arvioimiseen on valvonnan ohjauksessa kiinnitettävä huomiota mm. koulutustilaisuuksissa